

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

Socialdepartementet
S2020/02841/FS
sd.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss om - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

Regionen har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning och allmänna synpunkter

Region Värmland är positiv till målbilden avseende en mer personcentrerad vård, större samverkan mellan regioner och kommuner och att Primärvården är navet i hälso- och sjukvårdssystemet.

Region Värmland anser att lagda förslag är en viktig bit på vägen mot målbilden.

Då tanken är ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem anser dock Region Värmland att helhetsgreppet inte tas fullt ut då övrig specialiserad öppenvård, slutenvård och tandvård till liten del, eller inte alls behandlas i systemet. Tandvården och dess roll saknas helt.

Region Värmland tillstyrker utredningens förslag rörande tydliggörande av begreppet hälso- och sjukvård i hemmet. Region Värmland anser att det bör tydliggöras att hälso- och sjukvård i hemmet även bedrivs vid kommunernas särskilda boenden. Region Värmland instämmer inte i utredningens bedömning att det inte behövs något tydliggörande rörande lagstöd för att medarbetare i kommunalt finansierad vård ska kunna medverka i annan vård än primärvård. Ett tydliggörande i lagstiftning kan förhindra eventuella tveksamheter. Region Värmland tillstyrker utredningens förslag rörande

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

samverkan på huvudmänna- och vårdgivarnivå. Region Värmland anser att tandvården också utgör en viktig del i den nära vården.

Region Värmland tillstyrker förslagen rörande den individuella planen eftersom personcentrering och samordning är en viktig del i omställningen. Region Värmland tillstyrker förslaget om att lagreglera patientkontrakt. Region Värmland anser dock att ett lagreglerat förslag förutsätter ett digitalt stöd med hög grad av automatisering och som är användarvänligt såväl ur ett patient- som ett medarbetarperspektiv.

Region Värmland anser att mängden av begrepp inom området, individuell plan, SIP, fast vårdkontakt, fast läkarkontakt etc. leder till oklarheter och pedagogiska svårigheter i dialogen mellan olika vårdgivare och mellan vårdgivare och patient. Att involvera sakkunniga inom området tjänstedesign skulle kunna innebära utveckling av ett mer begripligt system.

Utbildning och lärande i vidare bemärkelse är en viktig del i omställningen mot en god och nära vård. Region Värmland tillstyrker därför utredningens förslag om att tydliggöra ansvaret för utbildning och primärvårdens roll med förtydligandet att begreppet professioner i utredningens förslag ändras till begreppet yrkesgrupper.

Region Värmland delar utredningens bedömning att dagens system med lag om läkarvårdsersättning och ersättning för fysioterapi inte är ett modernt och integrerat system och som dessutom är kritiserat av Europakommissionen. Region Värmland tillstyrker därför förslaget om att dagens system som drivs enligt lagen om läkarvårdsersättning och lagen om ersättning för fysioterapi avvecklas. Region Värmland tillstyrker även utredningens förslag om tidplan för upphävning av LOL och LOF och förslag om att ge tid för befintliga vårdgivare att ställa om sin verksamhet. Region Värmland anser inte att förslagen i enlighet med Ds 2018:31 är ett långsiktigt hållbart alternativ.

Region Värmland tillstyrker utredningens förslag om obligatoriska valfrihetssystem inom psykiatri och fysioterapi. Region Värmland tillstyrker utredningens förslag enligt scenario 2 om ett nytt kompletterande system då förslaget främjar etablering i glesbygd. Förslaget riskerar dock att det även fortsättningsvis blir en otydlig ansvarsfördelning mellan staten och regionerna.

Region Värmland tillstyrker till största del förslagen för en mer ändamålsenlig struktur för styrning av hälso- och sjukvården. Region

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

Värmland tillstyrker inte utredningens bedömning att byta ut begreppet slutna vård mot särskild vård. Ett eventuellt byte av begrepp behöver analyseras ytterligare innan ett byte kan genomföras. Förslaget om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över beskrivningssystem behöver genomföras utifrån ett personcentrerat förhållningssätt och med primärvården som utgångspunkt.

Region Värmland tillstyrker i stort utredningens bedömningar om förutsättningar för en omställning där stat, regioner och kommuner driver en utveckling mot en god och nära vård tillsammans. Region Värmland föredrar dock generella statsbidrag framför riktade kortsiktiga satsningar. Ekonomisk kompensation förväntas utifrån finansieringsprincipen i enlighet med konsekvensbeskrivningarna i betänkandet.

4.2.3 Begreppet hemsjukvård ersätts i lagstiftningen med "hälso- och sjukvård i hemmet"

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.3.1 Regionen och kommuner ska samverka vid planering och utveckling av hälso- och sjukvården

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.3.2 En gemensam plan för hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.3.3 Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas de förutsättningarna för samverkan som behövs

Region Värmland tillstyrker förslaget som innebär att det blir tydligt att samverkan ska ske på utförarnivå, oavsett vårdnivå, vårdgivare och huvudman.

4.4.2 Fler patienter ska ges möjlighet till en individuell plan

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.4.3 Den enskilde ska ges möjlighet att initiera en individuell plan

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.4.4 En fast vårdkontakt ska ansvara för att den individuella planen är aktuell

Region Värmland tillstyrker förslaget.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

4.4.5 Personcentrerat innehåll i den individuella planen

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.4.6 Den individuella planen ska även innehålla förebyggande och rehabiliterande insatser

Region Värmland tillstyrker förslaget.

4.4.7 Informationsdelningsfrågor

Region Värmland anser att det krävs konkreta lagförslag som möjliggör avtalsamverkan mellan region och kommun gällande hur hälso- och sjukvårdsinsatser inom öppen specialiserad vård i den enskildes hem.

4.5.1 Övergripande konsekvenser av förslagen

5. Patientkontrakt – patientens stöd för en sammanhållen vård

5.2.1 Varje patient ska ha möjlighet till ett patientkontrakt

Region Värmland tillstyrker förslaget om att lagreglera intentionerna och innehållet i patientkontraktet.

5.3 Konsekvensanalys

6. Utbildningens och forskningens roll i omställningen till en god och nära vård

Region Värmland delar uppfattningen om utbildningens och forskningens roll i omställningen men saknar skrivningar och framlyftande av förbättrings- och utvecklingsarbete. Ett arbete som är av vital betydelse för att lyckas i omställningen till en god och nära vård.

6.2.1 Regioners och kommuners ansvar för medverkan i utbildning ska tydliggöras

Region Värmland tillstyrker förslaget.

6.2.2 Att medverka till utbildning ska vara en del av primärvårdens uppdrag

Region Värmland tillstyrker förslaget. Region Värmland stödjer förslaget att tydliggöra grunduppdraget att medverka i utbildning inom primärvården och säkerställa utbildningens behov av platser för verksamhetsförlagd utbildning genom ett reglerat ansvar. Liksom behov av en nationell forskningsstruktur med en statlig inrättad forskningsfinansiering.

Dock behöver det tydliggöras att för forskning inom primärvården, i den nära vården, behövs klinisk forskning inte enbart inom det allmänmedicinska kunskapsområdet utan också inom andra kunskapsområden relevanta för patienter i den nära vården.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

En mer specifik synpunkt. s.230 ang. uppdragsutbildningar och köp av densamma på universitet genom statlig skattefinansiering. Det finns tveksamheter att köpa utbildning två gånger, där egen personal undervisar, med skattefinansierade medel för personalens kompetensutvecklingsbehov. Här finns onödigt ökade kostnader och risk för att patienter får ojämlig vård.

6.3 Konsekvensanalys

7 Verksamheter som bedrivs enligt lagen om läkarvårdsersättning och lagen om ersättning för fysioterapi

Region Värmland anser det bra att bristerna med nuvarande system lyfts och att detta bör avvecklas. Region Värmland avstyrker Ds 2018:31 som en tredje väg.

7.4 Scenario 1

7.4.1 Obligatoriskt inrättande av valfrihetssystem inom fler vårdområden

Region Värmland tillstyrker förslaget.

7.4.2 Upphävande av LOL och LOF och möjlighet för befintliga vårdgivare att ställa om sin verksamhet

Region Värmland anser att övergångstiden är alltför lång.

7.5 Konsekvensanalys – scenario 1

7.6 Ikraftträdande scenario 1

Region Värmland tillstyrker förslaget.

7.7 Scenario 2

7.7.1 Ett nytt kompletterande system för anslutning till offentligt finansierad vård i syfte att främja hälso- och sjukvård i hela länet

Region Värmland tillstyrker förslaget. Region Värmland anser att satsningar på glesbygd är viktiga för att skapa en god, nära och jämlik vård.

Tillsyn över inköp och vårdverksamhet

Region Värmland tillstyrker förslaget.

7.7.2 Ett nytt ersättningsystem

Region Värmland tillstyrker förslaget. Dock bör beaktas att ett system med flera finansiärer riskerar bli otydligt och administrativt tungt. Utgångspunkten bör vara Regionens ersättningsmodell med ett kompletterande statligt stöd.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

7.8 Konsekvensanalys Scenario 2

7.9 Ikraftträdande scenario 2

Region Värmland tillstyrker förslaget.

8 En ändamålsenlig struktur för styrning av hälso- och sjukvården

8.2.1 En uppdelning av vården är fortsatt ändamålsenligt

Region Värmland tillstyrker förslaget.

8.2.2 Beskrivningssystem behöver utredas och förändras

Region Värmland tillstyrker förslaget.

8.2.3 Begreppet sluten vård behöver omdefinieras

Region Värmland håller med utredningen om att det finns behov av att beskriva innehållet mer ändamålsenligt och begripligt jämfört med en uppdelning mellan sluten- och öppen vård samt att det finns behov av att ålderdomliga begrepp byts ut mot mer tidsenliga begrepp.

Region Värmland tillstyrker inte utredningens bedömning att byta ut begreppet sluten vård mot särskild vård. Ett eventuellt byte av begrepp behöver analyseras ytterligare innan ett byte kan genomföras.

8.3 Konsekvensanalyser

9 Att skapa förutsättningar för det fortsatta omställningsarbetet

9.4.4 Det behövs en långsiktig, övergripande överenskommelse för omställningen

Region Värmland tillstyrker i stort utredningens bedömningar om förutsättningar för en omställning där stat, regioner och kommuner driver en utveckling mot en god och nära vård tillsammans. Region Värmland föredrar dock generella statsbidrag framför riktade kortsiktiga satsningar. Ekonomisk kompensation till regioner och kommuner förväntas utifrån finansieringsprincipen i enlighet med konsekvensbeskrivningarna i betänkandet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Marianne Utterdahl
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum

Vår beteckning
HSN/202981

Ert Datum
2020-04-20

Er beteckning
S2020/02841/FS

Ange ärendeansvariges namn
Ärendeansvarig

§ 183

Dnr HSN/202981

Svar på remiss - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Godkänner upprättat förslag till svar på remiss.
2. Beslut om direktjustering.

Reservationer

Mats Sandström (S), Monica Bergkvist Andersson (S), Kenneth Johannesson (S), Eva-Lotta Härdig Eriksson (S), Daniel Schützer (S) och Anna Hammar (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Socialdemokraternas yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsnämnden har uppmanats att svara på remissen om God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU:2020:19).

Region Värmland är positiv till målbilden avseende en mer personcentrerad vård, större samverkan mellan regioner och kommuner och att Primärvården är navet i hälso- och sjukvårdssystemet.

Region Värmland anser att lagda förslag är en bit på vägen mot målbilden.

Då tanken är ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem anser dock Region Värmland att helhetsgreppet inte tas fullt ut då övrig specialiserad öppenvård, slutenvård och tandvård till liten del, eller inte alls behandlas i systemet. Tandvården och dess roll saknas helt.

Region Värmland tillstyrker utredningens förslag rörande tydliggörande av begreppet hälso- och sjukvård i hemmet. Region Värmland anser att det bör tydliggöras att hälso- och sjukvård i hemmet även bedrivs vid kommunernas särskilda boenden. Region Värmland instämmer inte i utredningens bedömning att det inte behövs något tydliggörande rörande lagstöd för att medarbetare i kommunalt finansierad vård ska kunna medverka i annan vård än primärvård. Ett tydliggörande i lagstiftning kan förhindra eventuella tveksamheter. Region Värmland tillstyrker utredningens förslag rörande samverkan på huvudmanna- och vårdgivarnivå. Region Värmland anser att tandvården också utgör en viktig del i den nära vården.

Region Värmland tillstyrker förslagen rörande den individuella planen eftersom personcentrering och samordning är en viktig del i omställningen. Region Värmland

tillstyrker förslaget om att lagreglera patientkontrakt. Region Värmland anser dock att ett lagreglerat förslag förutsätter ett digitalt stöd med hög grad av automatisering och som är användarvänligt såväl ur ett patient- som ett medarbetarperspektiv.

Region Värmland anser att mängden av begrepp inom området, individuell plan, SIP, fast vårdkontakt, fast läkarkontakt etc. leder till oklarheter och pedagogiska svårigheter i dialogen mellan olika vårdgivare och mellan vårdgivare och patient. Att involvera sakkunniga inom området tjänstedesign skulle kunna innebära utveckling av ett mer begripligt system.

Utbildning och lärande i vidare bemärkelse är en viktig del i omställningen mot en god och nära vård. Region Värmland tillstyrker därför utredningens förslag om att tydliggöra ansvaret för utbildning och primärvårdens roll med förtydligandet att begreppet professioner i utredningens förslag ändras till begreppet yrkesgrupper.

Region Värmland delar utredningens bedömning att dagens system med lag om läkarvårdsersättning och ersättning för fysioterapi inte är ett modernt och integrerat system och som dessutom är kritiserat av Europakommissionen. Region Värmland tillstyrker därför förslaget om att dagens system som drivs enligt lagen om läkarvårdsersättning och lagen om ersättning för fysioterapi avvecklas. Region Värmland tillstyrker även utredningens förslag om tidplan för upphävning av LOL och LOF och förslag om att ge tid för befintliga vårdgivare att ställa om sin verksamhet. Region Värmland anser inte att förslagen i enlighet med Ds 2018:31 är ett långsiktigt hållbart alternativ.

Region Värmland tillstyrker utredningens förslag om obligatoriska valfrihetssystem inom psykiatri och fysioterapi. Region Värmland tillstyrker utredningens förslag enligt scenario 2 om ett nytt kompletterande system då förslaget främjar etablering i glesbygd. Förslaget riskerar dock att det även fortsättningsvis blir en otydlig ansvarsfördelning mellan staten och regionerna.

Region Värmland tillstyrker till största del förslagen för en mer ändamålsenlig struktur för styrning av hälso- och sjukvården. Region Värmland tillstyrker inte utredningens bedömning att byta ut begreppet slutna vård mot särskild vård. Ett eventuellt byte av begrepp behöver analyseras ytterligare innan ett byte kan genomföras. Förslaget om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över beskrivningssystem behöver genomföras utifrån ett personcentrerat förhållningssätt och med primärvården som utgångspunkt.

Region Värmland tillstyrker i stort utredningens bedömningar om förutsättningar för en omställning där stat, regioner och kommuner driver en utveckling mot en god och nära vård tillsammans. Region Värmland föredrar dock generella statsbidrag framför riktade kortsiktiga satsningar. Ekonomisk kompensation förväntas utifrån finansieringsprincipen i enlighet med konsekvensbeskrivningarna i betänkandet.

Yrkanden

Mats Sandström (S) yrkar "Vi socialdemokrater ställer oss i stora delar bakom det remissvar som Region Värmland upprättat för utredningen "God och nära vård". Det finns dock delar i remissvaret som vi socialdemokrater har en avvikande mening än regionen som vi vill beakta. Det rör sig om regionens tillstyrkande av scenario 1.

7.4 Scenario 1

7.4.1 Obligatoriskt inrättande av valfrihetsystem inom fler vårdområden

Förslag till remissvar från S:

Region Värmland är emot ett införande av scenario 1. Generellt tenderar obligatoriska vårdval att ge negativa effekter för jämlik vård både geografiskt och socioekonomiskt. Regionen ser därför en risk för att ett införande av ett obligatoriskt valfrihetsystem inom psykiatri kommer att påverka vårt nuvarande hälso och sjukvårdssystem på ett negativt sätt. Med dagens svårigheter att kompetensförsörja den egna verksamheten är det inte önskvärt med ett system som innebär en risk att problemen förvärras. Ytterligare en risk som följer med ett införande av ett vårdval inom psykiatri är en fragmentisering och brist på kontinuitet. Många patienter har en komplex problematik där samverkan och en sammanhållen vård är en förutsättning för att kunna möta patientens behov. Förutsättningarna att möta dessa patienters behov riskerar att försvåras om vården fragmentiseras och delas upp med olika vårdgivare".

Anna Hammar (V) yrkar bifall till Socialdemokraternas yrkande.

Marianne Utterdahl (SIV) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Jens Östergren (C) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Henrik Samuelsson (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Eva Julin Dombrowe (L) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Daniel Schützer (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas yrkande.

Beslutsgång

Marianne Utterdahl (SIV) ställer frågan om hälso- och sjukvårdsnämnden kan gå till beslut och finner att så är fallet. Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut, nämligen arbetsutskottets förslag och Socialdemokraternas yrkande. Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutat i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och ska genomföras. Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för arbetsutskottets förslag.

Nej-röst för Socialdemokraternas yrkande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Mats Sandström (S)		X	
Eva Julin Dombrowe (L)	X		
Henrik Samuelsson (M)	X		
Jens Östergren (C)	X		
Susanne Engstad Clarke (KD)	X		
Robert Halvarsson (MP)	X		
Monica Bergkvist Andersson (S)		X	
Kenneth Johannesson (S)		X	
Eva-Lotta Härdig Eriksson (S)		X	
Daniel Schützer (S)		X	
Anna Hammar (V)		X	
Anders Skogberg (SD)	X		
Marianne Utterdahl (SIV)	X		
Summa:	7	6	

Med 7 ja-röster mot 6 nej-röster beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

- §185 Svar på remiss - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem
- Svar på remiss om - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

- Svar på remiss om - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020 19)
- Remiss - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem

Utdraget skickas till

Regeringskansliet